

Església parroquial de Santa Maria

Caldes de Montbui

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Plaça de l'Església, s/n
Emplaçament: Plaça de l'Església amb carrer Roma
Alçada: 203

Coordenades:

Latitud: 41.63246
Longitud: 2.16251
UTM Est (X): 430243
UTM Nord (Y): 4609309

Classificació

Número de fitxa: 08033 - 4
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Edifici
Estil / època: Gòtic Modern Barroc
Segle: XVI /XVIII
Autoria de l'element: Joan i Antich Ponç; Miquel Fiter; P. Robin; Pau Sorell
Estat de conservació: Bo
Notes de conservació: després de l'incendi de 1907 es va restaurar.
Protecció: Legal
Tipus de protecció: Inexistent
Observacions protecció: BCIL (PGOU,1992)
Número inventari: Sí (IPA 28419)
Generalitat i altres inventaris:
Accés: Fàcil
Ús actual: Religios
Titularitat: Privada
Titular: Bisbat de Terrassa. C. Vinyals, 49 - 08221 Terrassa (Barcelona)

Autoria de la fitxa Laura Bosch Martínez
Data de registre de la fitxa: dl., 15/09/2008 - 02:00
Autoria de la darrera revisió: Ana Requejo Alonso
Data de la darrera revisió: dl., 29/05/2023 - 11:46

Descripció

Església de planta irregular amb la coberta a dues aigües, i construïda amb teula àrab, que consta d'una nau i capelles laterals a ambdós costats. Les dimensions de la nau són de 51 metres de llargada x 23 metres d'amplada x 22 metres d'alçada. El campanar és de base octogonal i es troba adossat a l'absis; mesura 44 metres d'alçada. Els elements ornamentals de l'interior de l'església foren dissenyats amb una forta predominança clàssica. Presenta dotze capelles laterals situades entre els contraforts. La portada de la sagristia és d'estil renaixentista i el portal d'entrada de l'església, és d'estil barroc; aquest està format per tres columnes salomòniques a cada costat de la porta amb una decoració vegetal a base de raïms i ocells i un frontó corb i partit.. En el centre d'aquest s'observa una fornícula, sense imatge al seu interior i amb decoracions vegetals als laterals. Per damunt s'observa un altre frontó amb l'escut del poble sostingut per dos grius alats. La façana està arrebossada. A la cantonada esquerra de la façana de la rectoria, per sota del ràfec es pot observar una làpida formant part integrant de la paret. En ella es pot llegir " TI(berius) CAESA) - (au) G (ustus) P - ATI(riae) - (P (ater)) ", és a dir, " A Tiberi, Cèsar August, pare de la pàtria". A l'interior de l'església hi ha un medalló que presideix l'altar de la Santa Majestat, l'autor del qual és Antoni Vila i Arrufat. També hi ha un viacrucis de Sebastià Badia situat a les columnes que separen les capelles laterals i finalment un vitrall de Joan Vila-Grau.

Història

El document més antic on apareix citada l'església de Santa Maria data de l'any 1002. L'any 1589 sembla ser que aquesta primitiva església estava en molt mal estat de conservació i s'iniciaren les obres damunt i al voltant de l'antic Palau Reial propietat de la diòcesi de Vic, aleshores deshabitat i en ruïnes. En una primera fase de l'obra en foren arquitectes Joan Ponç i Antich Ponç (pare i fill) de Sant Feliu. Però no veuran les obres acabades. L'any 1622 mancava encara la façana, diverses capelles laterals i la gran capella al capdavant de la nau, així com molts dels detalls interiors. De 1623 fins al 1678 quasi bé no es realitzaren obres ja que mancaven diners i personal. Més endavant s'enllestí el campanar començat l'any 1614 i algunes de les capelles laterals. L'any 1679 el mestre de cases Miquel Fiter va impulsar de nou les obres. El mateix any el rei Carles II havia concedit a la vila una franquícia d'allotjament i contribució per poder acabar les obres de l'església. L'any 1699 s'acabà la capella de la Santa Majestat. Mentrestant, el projectista i escultor francès P. Ruppín deixava començat el portal barroc que seguí el calderí Pau Sorell coronant-ho amb l'escut de la vila el 1701. L'any 1714 el nou mestre d'obres Joan Fiter rematava els darrers detalls de l'edifici. El 1907 l'església patí un incendi considerable, i com a resultat del qual, es va haver de reformar tot l'interior. Aprofitant la restauració es realitzaren algunes reformes, entre elles,, l'obertura de cinc rosetons en l'absis.

Bibliografia

AJUNTAMENT DE CALDES DE MONTBUI (1992). Pla Especial de Protecció del Centre Històric. Catàleg del Patrimoni Arquitectònic de Caldes de Montbui. Ajuntament de Caldes de Montbui. GARCIA,

M.R. i BARBANY, C. (1991). La Vila de Caldes de Montbui. Catalunya Romànica. Barcelona. Vol. XVIII. El Vallès Occidental - El Vallès Oriental. GARCIA i CARRERA, R. (1984). Incendi a l'Església Parroquial de Montbui l'any 1907. Caldes de Montbui. GARCIA i CARRERA, R. (1986). Esglésies i capelles romàniques de Caldes de Montbui. Col·lecció monografies Vallesanes. Ègara. Terrassa. GARCIA i CARRERA, R. (1989). Caldes Prehistòrica i Antiga. Col·lecció Monografies Vallesanes, núm. 11. Ed. Ègara. GENERALITAT DE CATALUNYA. (2008). Inventari del Patrimoni Cultural i Imoble de Catalunya. Caldes de Montbui (Vallès Oriental). Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació. Direcció General del Patrimoni Cultural. Servei d'Arqueologia i Paleontologia. Barcelona, maig de 2008. DE MONTES DE PASCUAL, A. i SALA, L. (1961). Elementos para la Carta Arqueológica del valle medio de la riera de Caldas de Montbuy. Barcelona. VIII Congreso Nacional de Arqueologia. HERNÁNDEZ, J. i MONLEÓN, A.(2007). Visió històrica de Caldes de Montbui. pp 20-21. Ed. Ajuntament de Caldes de Montbui i Thermàlia. MAYER, M. i RODÀ, I. (1984). La romanització del Vallès segons l'epigrafia. Museu d'Història de Sabadell. Sabadell. MOREU-REY, E. (1962). La rodalia de Caldes de Montbui. Repertori històric de noms de lloc i de persona. Editorial Teide. Barcelona. POCH, J. (1980). Fites cabdals de la parròquia actual de Santa Maria de Caldes. Setmanari de Montbui, 145. Caldes de Montbui.

